

Tình Trạng Nói Lấp ở Trẻ Nhỏ Stuttering in Young Children

Hướng Dẫn cho Cha Mẹ A Guide for Parents

Nói lấp là gì?

Nói lấp (đôi khi được gọi là “không trôi chảy”) dùng để chỉ tiếng nói không trơn tru hoặc trôi chảy. Một vài thí dụ là:

- Lặp lại những nhóm chữ

Thí dụ: “Anh có biết, anh có biết, anh có biết tôi nhìn thấy gì không?”

- Lặp lại từng chữ

Thí dụ: “Và và và tôi muốn thế.”

- Lặp lại một phần chữ

Thí dụ: “N-n-n-nhưng tôi không thể làm.”

- Kéo dài âm thanh

Thí dụ: “Tôi muuuuôôôn kem lạnh.”

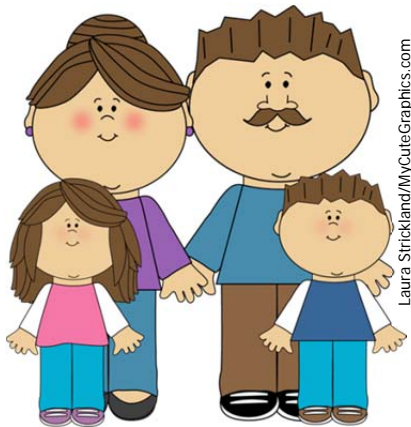
- Ngăn chặn

Luồng hơi ngừng lại, và chữ đó có vẻ bị chặn lại trong mồm.

Thí dụ: “B----all”

- Ngập ngừng hoặc dùng chữ đệm

Thí dụ: “Vì.... tôi muốn... à à... tôi muốn kem lạnh.”

Con tôi nói lấp có phải chuyện bình thường hay không?

Nhiều trẻ trước tuổi đi học trải qua giai đoạn nói lấp. Đây là chuyện bình thường khi tập nói. Tình trạng này thường xảy ra khi trẻ bắt đầu nói câu dài hơn, phức tạp hơn.

Con tôi có sẽ hết nói lấp hay không?

Đa số trẻ đều tự nhiên sẽ hết nói lấp, trong vòng khoảng sáu tháng sau khi bắt đầu nói lấp. Một số trẻ không hết. Trẻ có nhiều rủi ro vẫn tiếp tục nói lấp khi:

- Trẻ bắt đầu nói lấp sau bốn tuổi
- Trẻ nói lấp lâu hơn một năm
- Trẻ dần dần nói lấp nặng hơn
- Trong gia đình đã từng có người nói lấp

Tôi có nên đưa trẻ đi trị liệu tiếng nói hay không?

Có. Điều quan trọng là đưa tất cả trẻ em nói lấp đến một Chuyên Viên Bệnh Học về Tiếng Nói-Ngôn Ngữ.

Chuyên viên bệnh học về tiếng nói-ngôn ngữ có thể hướng dẫn cho quý vị những cách có thể giúp được con khi trẻ nói lấp.

Chuyên viên bệnh học về tiếng nói-ngôn ngữ có thể theo dõi các yếu tố rủi ro của trẻ.

Chuyên viên bệnh học về tiếng nói-ngôn ngữ có thể trị liệu, nếu trẻ vẫn tiếp tục nói lấp.

Can thiệp sớm là yếu tố then chốt!

Tôi có thể giúp con tôi như thế nào khi trẻ nói lắp?

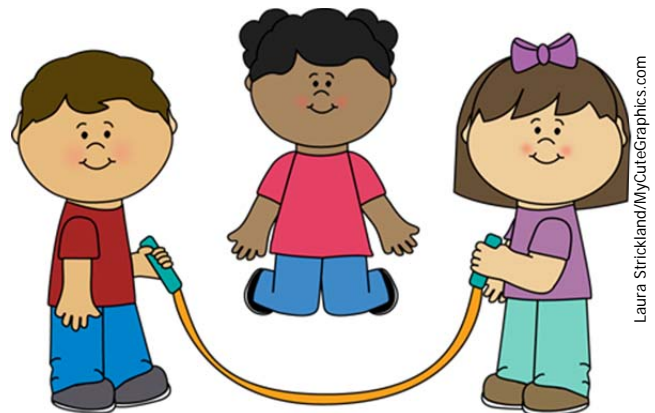
- **Nói chuyện chậm rãi với trẻ:** Làm như vậy có ích hơn là *bảo* trẻ nói chậm lại.
- **Cho trẻ có thì giờ nói xong những gì em đang nói.** Cố đừng ngắt lời hoặc nói tiếp hết câu cho trẻ.
- **Tạm ngưng.** Tạm ngưng nói sẽ làm chậm lại cuộc đối thoại, và cho trẻ thấy là có thể suy nghĩ sẽ nói những gì trước khi nói.
- **Nhớ cho trẻ nói khi đến lượt trẻ.** Tại bàn ăn hoặc trong một nhóm trẻ ồn ào, hãy cho mọi trẻ nói khi đến lượt các em. Hãy giữ cho cuộc đàm thoại ở nhịp độ chậm rãi.
- **Đề ý các câu hỏi.** Các câu hỏi khó có thể gây áp lực cho trẻ, chẳng hạn như “Hôm nay con làm gì ở trường?” Thay vì thế, hãy kèm thêm chọn lựa trong câu hỏi. Như vậy là cho trẻ có câu trả lời có thể chọn, chẳng hạn như, “Hôm nay con làm gì ở trường – chơi với những khối xếp hay chơi ngoài sân?”
- **Tránh việc bảo trẻ phải nói.** Như vậy là tạo áp lực bắt trẻ phải nói cho được, chẳng hạn như, “Nói với Bà hôm nay con làm gì ở trường”. Nếu con quý vị không muốn nói, cứ để cho trẻ im lặng.

Sau cùng...

Nhiều yếu tố có thể ảnh hưởng đến tình trạng nói lắp. Một số trẻ em còn nói lắp nhiều hơn nữa khi:

- khi gần người lạ hoặc đến những chỗ mới
- mệt mỏi
- sợ hãi
- giận dữ
- bệnh
- hứng khởi
- cảm thấy bị thúc hối

Không phải lúc nào quý vị cũng kiểm soát được những yếu tố này. Cứ để cho trẻ nói lắp hoặc để trẻ bớt nói vào những lúc này, và có sinh hoạt yên lặng, chẳng hạn như tô màu.

Laura Strickland/MyCuteGraphics.com

Muốn biết thêm chi tiết

Hãy liên lạc với Chuyên Viên Bệnh Học
Tiếng Nói-Ngôn Ngữ
hoặc
Trạm Sức Khỏe Cộng Cộng địa phương